

Algemene Ledenvergadering 1 oktober 2020

Jaarverslag Bestuur VVR oktober 2019 - september 2020

1. Bestuur

Op de 16e ALV van 10 oktober 2019 is één nieuw bestuurslid verkozen: Ariane Hendriks. Ariane is advocaat, gespecialiseerd in personen- en familierecht, en besteedt ook binnen de vereniging aandacht aan deze rechtsgebieden. Sara ETTY (algemeen bestuurslid) en Leontine Bijleveld (voorzitter) zijn dit jaar herbenoemd. Zij vormen het bestuur samen met Mieke van den Bergh (algemeen bestuurslid), Hester Jansen (algemeen bestuurslid) en Luna Vollebregt (secretaris). Halverwege het verslagjaar heeft Hester Jansen haar werkzaamheden voor de vereniging vanwege gezondheidsklachten helaas moeten pauzeren. Het bestuur heeft in totaal zes keer vergaderd en heeft tussendoor via email en telefoon contact gehouden en besluiten genomen. Sinds mei vonden de vergaderingen vanwege de Coronacrisis plaats via videoverbinding. Het bestuur is in aanloop naar de 17^e ALV actief op zoek naar versterking en verwelkomt potentiële kandidaten. De ledenadministratie is gedurende het verslagjaar, net als de voorgaande jaren, tegen een vrijwilligersvergoeding gedaan door (niet-bestuurslid) Toos Verhaar.

2. Bijeenkomsten

• Jaarcongres

Het VVR-congres had dit jaar als titel 'Meerouderschap, meer persoonsgezag: meer of minder problemen?' en ging over de aanbevelingen van de Commissie Herijking Ouderschap op 10 oktober 2019. De Commissie had aanbevolen om de wetgeving betreffende het ouderschap en het gezag aan te passen en meerouderschap en meerpersoonsgezag mogelijk te maken. Na een introductie van commissielid Wilma Eusman wisselden panelleden en aanwezigen van gedachten over de voorstellen. Voor meerouderschap leek meer draagvlak te zijn dan voor meerpersoonsgezag. Het [verslag](#) is als digitale publicatie met ISBN-nummer uitgegeven en is te vinden op de VVR-website.

Informatiebijeenkomst partneralimentatie

- Op 13 december organiseerde de VVR een informatiebijeenkomst over de nieuwe Wet Herziening Partneralimentatie. VVR-bestuurslid en familierechtadvocaat mr. drs. Ariane Hendriks en familierechtadvocaat (en VVR-lid) mr. drs. Ingrid Vledder lichtten tijdens deze bijeenkomst de nieuwe Wet (vanaf januari 2020 van kracht) toe. Er is onder andere besproken waar familierechtadvocaten en andere juridisch hulpverleners na invoering van de wet rekening mee moeten houden. Voor leden was de bijeenkomst gratis te bezoeken, van niet-leden werd een financiële bijdrage gevraagd. Een viertal niet-leden heeft tegen betaling deelgenomen en verder zijn er drie nieuwe leden geworven. Advocaten kregen 2 PO-punten bij deelname.

3. Lobby-activiteiten

• VVR-reactie voorontwerp Wet Seksuele Misdriften

In mei is de VVR door het ministerie van Justitie en Veiligheid benaderd om als adviesorgaan een reactie te formuleren op het voorontwerp van de Wet Seksuele Misdriften. De VVR heeft in augustus haar [reactie](#) ingediend. Ter voorbereiding

heeft de werkgroep met meerdere maatschappelijke organisaties van gedachten gewisseld. Samengevat betoogde de VVR dat van de voorgenomen invoering van een tweeledig model, met een aparte strafbaarstelling van enerzijds verkrachting en aanranding en anderzijds seksuele interactie tegen de wil, afgestapt moet worden. Het is strijdig met de verplichtingen uit het Verdrag van Istanbul en het VN-Vrouwenverdrag.

- **Internetconsultaties deelgezag & draagmoederschap**
Over twee onderwerpen waar de staatscommissie Herijking Ouderschap aanbevelingen over heeft geformuleerd, draagmoederschap en deelgezag, waren korte internetconsultaties. Over beide heeft het bestuur een reactie geformuleerd. U vindt ze op de VVR-website ([deelgezag](#), [draagmoederschap](#)).
- **Internetconsultatie voorstel Wet Regulering sekswerk**
Tot half december liep deze internetconsultatie, die maar liefst [250 openbare reacties](#) opleverde. De VVR heeft een [bijdrage](#) ingezonden.
- **Brief aan Eerste Kamer over Tijdelijke Experimentenwet rechtspleging**
In maart heeft de VVR de leden van de vaste commissie Veiligheid en Justitie van de Eerste Kamer in een brief aangeraden om minister Dekker te verzoeken om duidelijk te laten maken hoe de toepassing van de [Tijdelijke Experimentenwet rechtspleging](#) in lijn is met de verplichtingen onder het VN-Vrouwenverdrag. Die verplichtingen zijn door CEDAW geduid in General Recommendation 33 on women's access to justice. Ook het Istanbul-verdrag bevat belangrijke verplichtingen.

4. Overige activiteiten

- **Publicatie historie rondom de 'zwangere zelfstandige'**
De Vereniging voor Vrouw en Recht wil de historie rondom de 'zwangere zelfstandige' vastleggen in een publicatie. Om alle ontwikkelingen rondom de 'zwangere zelfstandige en CEDAW' te kunnen documenteren hebben Mac Vijn (VVR-lid) en Leontine Bijleveld voor de VVR in september 2019 een WOB-verzoek ingediend. Een deel van de documenten is inmiddels na geruime overschrijding van de wettelijke termijnen ontvangen. Waarvan één na een bezwaarschrift. Voor het overige is het nog steeds wachten op deelbeschikking nummer 2. Inmiddels is een begin gemaakt met het schrijven van hoofdstukken. Het bestuur heeft besloten het CLWI-VVR-fonds open te stellen om de kosten uit te financieren. Een journaliste, zelf destijds zonder zwangerschapsuitkering, is begonnen met het interviewen van betrokkenen.
- **Proefprocessen Regeling dienstverlening aan huis**
Bij de VVR heeft zich dit jaar een PGB-zorgverleenster gemeld die al bezwaar en beroep had aangetekend tegen een beslissing van het UWV, die haar niet als verzekerde voor een werkloosheidsuitkering wilde registreren. Bij de publiek gefinancierde zorgverlening via een Persoonsgebonden Budget (PGB) wordt veel gebruik gemaakt van de Regeling Dienstverlening aan huis, waardoor de zorgverleners verstoken zijn van de meeste sociale rechten, als zij doorgaans op minder dan vier dagen in dienst van een particulier werken (zoals sociale zekerheid). Dat is in strijd met internationale verdragen en EU-regelgeving betoogden Leontine Bijleveld en Eva Cremers in: [Een baan als alle andere?! De rechtspositie van huishoudelijk personeel](#). De PGB-zorgverleenster werkte ook op meer dan drie dagen en dacht wel verzekerd te zijn. De VVR heeft de krachten gebundeld met Bureau Clara Wichmann om deze principiële zaken tot een goed einde te brengen. Er is een expertgroep rond Houthoff-probono advocaten georganiseerd. De zitting staat op de rol voor 13 november 2020. Het zal waarschijnlijk een langdurig traject worden.

- Deelname online bijeenkomst n.a.v. GREVIO- aanbevelingen**

Op 24 juni namen Sara Ety en Luna Vollebregt, VVR bestuursleden en tevens trekkers van de Werkgroep Geweld Tegen Vrouwen, deel aan een door verscheidende ministeries (Volksgezondheid Welzijn en Sport, Onderwijs Cultuur en Wetenschap en Justitie en Veiligheid) georganiseerde online bijeenkomst over gendersensitiviteit. De bijeenkomst vond plaats naar aanleiding van de publicatie van het [evaluatie-rapport over Nederland van de Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence \(GREVIO\)](#) afgelopen januari. Partijen die aan de consultatiebijeenkomst voor het rapport of aan de schaduwrapportage hebben meegewerkt zijn uitgenodigd om tijdens de online bijeenkomst mee te denken over hoe verder te gaan met de aanbevelingen. Omdat veel van GREVIO's aanbevelingen zijn gericht op het meer gendersensitief maken van de Nederlandse aanpak van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld stond de bijeenkomst in het teken van gendersensitiviteit.
  - Equal Pay Questionnaire Europese Commissie**

Door de Directie Emancipatie van het Ministerie OCW erop geattendeerd heeft de VVR een internet [questionnaire over transparantie van lonen](#) en andere maatregelen die gelijke beloning in de praktijk moeten stimuleren ingevuld. Basis voor de antwoorden was gelegd in een themabijeenkomst over gelijk loon vorig jaar van de werkgroep Sociaal en Europees Recht samen met Bureau Clara Wichmann.
  - Voordracht lid CEDAW**

Toen het ministerie van buitenlandse zaken bekend maakte een sollicitatieprocedure te entameren om een kandidaat te kunnen voordragen voor het Expertcomité dat toezicht houdt op de naleving van het VN-Vrouwenverdrag (CEDAW) heeft het bestuur dit samen met een van de leden opgepakt. Een kleine commissie heeft een aantal in haar ogen capabele kandidaten op de vacature geattendeerd en aangeboden een aanbevelingsbrief ter ondersteuning van een eventuele sollicitatie te schrijven. Daar is positief op gereageerd.
- 5. Werkgroepen**
- Werkgroep Sociaal en Europees Recht (SER) en Werkgroep Migratierecht**

In november 2019 was er een bijeenkomst van de werkgroep SER. Pauline de Casparis verzorgde [een inleiding over oproepkrachten](#) onder de Wet Arbeidsmarkt in Balans. De werkgroepen SER en Migratierecht hebben in 2020 vanwege de Coronacrisis niet samen kunnen komen. In het komende jaar zal worden gekeken hoe de activiteiten van beide werkgroepen vorm kan worden gegeven.
  - Werkgroep geweld tegen vrouwen**

De eerste vergadering van de werkgroep geweld tegen vrouwen werd meteen de eerste digitale vergadering van een VVR-werkgroep. De bijeenkomst eind maart stond in het teken van het (toen nog niet gepubliceerde) voorontwerp van de Wet Seksuele Misdrijven, waarin o.a. seks tegen de wil strafbaar wordt gesteld. Het voornemen tot strafbaarstelling van seks tegen de wil is door de leden van de werkgroep inhoudelijk besproken. Daarnaast zijn ideeën uitgewisseld over de rol van de werkgroep en over overige thema's waar de werkgroep in de toekomst mee aan de slag kan.
- 6. Nieuwsbrieven, website en social media**
- Er zijn vier nieuwsbrieven aan de leden verstuurd met aankondigingen en nieuws. Na verschijnen is de nieuwsbrief op de website vrij toegankelijk.
  - Website bezoek: dit verslagjaar was het aantal bezoekers met ongeveer 900 per maand iets lager dan de 1000 in het jaar daarvoor. Een derde van de bezoekers was afkomstig uit de Randstad. Het merendeel (84%) komt op de website terecht via zoekresultaten (Google) en de ongeveer de helft van de bezoekers gebruikt een desktop-computer of laptop, de rest smartphone of tablet. De lijst van top 10 bezochte pagina's lijkt op die van vorig jaar met 3 gerechtelijke uitspraken uit de jurisprudentie database en de pagina's 'Contact' en 'Over de Vereniging voor

Vrouw en Recht', met als opvallende nieuwkomers: [de inleiding van Marlies Vegter](#) en de de tag [seksueel geweld door hulpverlener](#).

- Regelmatig melden zich mensen via het contactformulier op de website. Als het individuele problematiek betreft verwijst de VVR door naar rechtshulpverleners, bij voorkeur de leden die zich op de website presenteren. Waar het om algemene problematiek gaat probeert het bestuur het issue op te pakken of naar andere organisaties te verwijzen.
- De online jurisprudentiedatabase is dit verslagjaar, na tips van oplettende leden, en ook op initiatief van bestuursleden zelf, meerdere malen geüpdatet.
- De VVR is sinds september 2014 actief op twitter met [@vvrouwenrecht](#). Het account is gedurende dit verslagjaar beheerd door bestuurslid Hester Jansen. De twitterpagina heeft 562 volgers, dat zijn er 60 meer dan het voorgaande jaar. Sinds de oprichting van het account zijn er 1165 tweets geplaatst.
- De [Facebook-pagina van de VVR](#) werd dit verslagjaar beheerd door bestuurslid Luna Vollebregt. De pagina wordt momenteel gevolgd door 372 personen. Het aantal mensen dat met de berichten van de laatste maanden is bereikt ligt rond de 77.

7. Ledenontwikkeling

Over 2019 had de vereniging een neutrale leden-balans: 7 leden zegden op maar ook meldden zich 7 nieuwe leden (waarvan 2 student-leden). Ook kreeg de vereniging er in 2019 een nieuwe donateur bij. Gedurende 2020 heeft de vereniging tot nu toe een positieve balans: er zijn 15 nieuwe leden bijgekomen (waarvan 3 student-leden) en slechts drie opzeggingen ontvangen. Verder is er in 2020 ook een nieuwe donateur bijgekomen.

8. Samenwerking en netwerken

De VVR zet, net als de voorgaande jaren, vooral in op samenwerking met andere organisaties ten behoeve van activiteiten zoals bijeenkomsten, schaduwrapportages, lobbybrieven en petitie's.

• Coalitie studerende moeders

Een afvaardiging van de Coalitie Studerende Moeders heeft in maart een gesprek gevoerd met minister van Engelshoven over de problematiek van de studerende ouders. De VVR neemt deel aan de coalitie.

• Feministo in Support of Seks Workers' Rights

Ter gelegenheid van internationale vrouwendag 2020 hadden feministen, sekswerkers en bondgenoten in Europa een [manifest](#) gemaakt om de steun te mobiliseren voor de erkenning van sekswerk als werk. De VVR heeft het manifest ondertekend.

• Samenwerking Netwerk VN-Vrouwenverdrag

Draft General Recommendation on Trafficking in Women and Girls in the Context of Global Migration

In april 2020 publiceerde het CEDAW-Comité de concept-tekst van de beoogde aanbeveling over mensenhandel in vrouwen en meisjes in de context van wereldwijde migratie. Verdragsstaten, VN-organisaties en NGO's werden uitgenodigd om commentaar te leveren. Het Netwerk VN-Vrouwenverdrag heeft na consultatie van de in het Netwerk samenwerkende organisaties een [commentaar](#) ingestuurd. Een aantal VVR-leden waren hierbij intensief betrokken

Deelname bijeenkomst afhankelijk verblijfsrecht

Op 28 oktober vond onder de vlag van het VN-vrouwennetwerk een bijeenkomst over afhankelijk verblijfsrecht plaats. Naast Petra Snelders, voorzitter van het VN-vrouwennetwerk, hield ook VVR-voorzitter Leontine Bijleveld een plenaire inleiding.